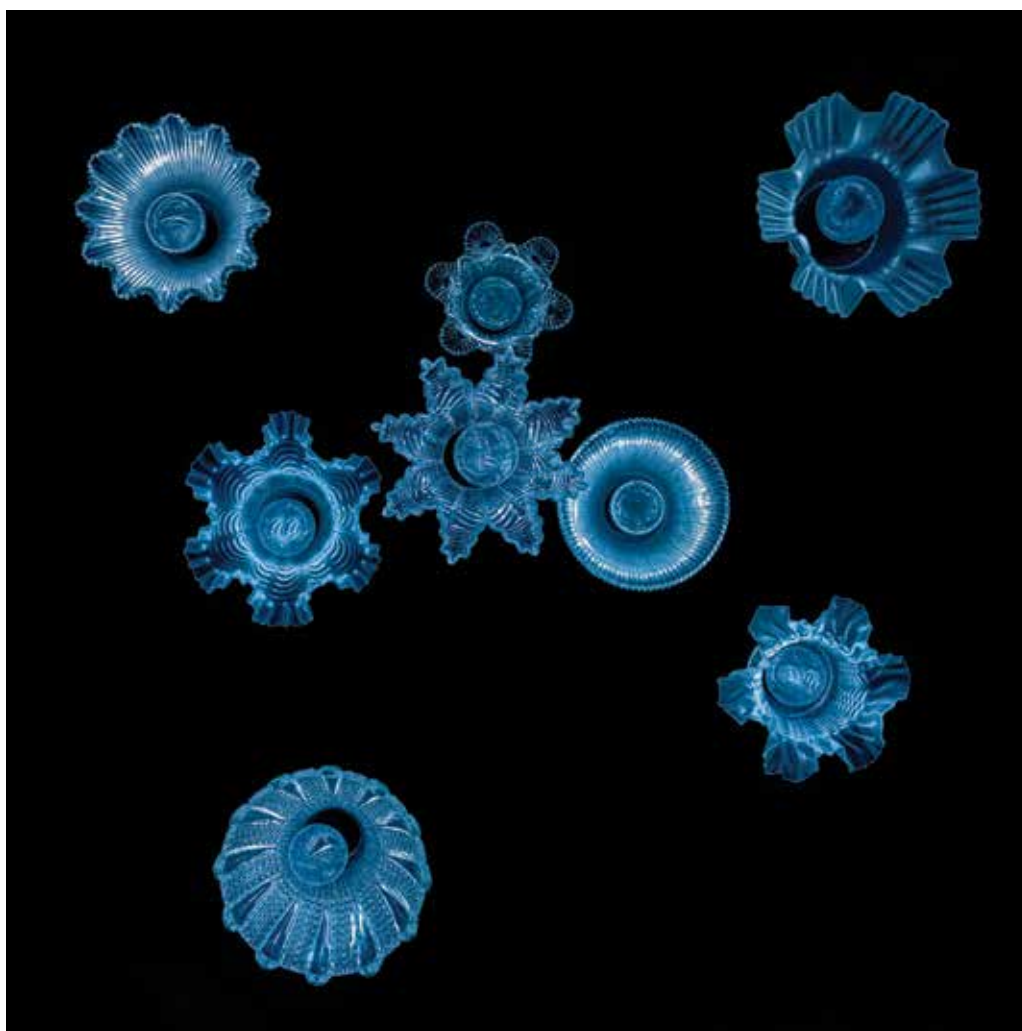

de grove korrel

FEBRUARI 2016 - JAARGANG 57

Colofon

De Grove Korrel

57e jaargang, februari 2016, nummer 294
De Grove Korrel is een uitgave van Fotoclub
Zwijndrecht opgericht 7 september 1959 en
koninklijk goedgekeurd op 30 juni 1971

Redactie:

Martin Geuze, Joke Maarleveld,
Marjan Leeuwesteijn en Franz Heuser

Redactieadres:

Vlaamsestraat 181, 3332 ER Zwijndrecht
redactie@fotoclubzwijndrecht.nl

Secretariaat:

Marjan Leeuwesteijn
Rotterdamseweg 126, 3332 AL Zwijndrecht
secretariaat@fotoclubzwijndrecht.nl

Internet:

www.fotoclubzwijndrecht.nl

Contributie 2015/2016:

€ 140,- per persoon per jaar

Bank:

NL30 INGB 0000 349456

Clubgebouw/fotogalerie:

Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg)
3332 AL Zwijndrecht
De aanvangstijd van de vaste clubavond is op
maandagavond 20:00 uur.
Het clubgebouw is geopend vanaf 19:30.
De fotogalerie is voor publiek elke zaterdag van
september t/m mei van 11:00 tot 16:00 uur
geopend. De toegang is vrij.

Vormgeving en productie

Franz Heuser en Martin Geuze
Telefoon 06 489 678 86

Printing:

Haveka B.V., Alblasserdam

Tekstbijdrage:

Henk Ras, Cor Ritmeester, Lia Perquin, Arie Fortuin,
Kees Veth en Jurjen Biesbroek

Coverfoto:

Cor Ritmeester - 'Electric Crystals'

Voorwoord

TEKST: MARTIN GEUZE

Op vrijdag 13 november werd de wereld opgeschrikt door de aanslagen in Parijs. Twaalf leden van onze club waren op dat moment in de stad voor een bezoek aan Paris Photo.

Op zaterdag was overal in de stad het #PEACEFORPARIS teken te zien, de simpele maar krachtige combinatie van het vredesteken en de Eiffeltoren. De illustrator achter het werk is een Fransman genaamd Jean Jullien, die de tekening maakte zodra hij het verschrikkelijke nieuws vernam. Het beeld verspreidde zich via de social media razendsnel en werd wereldwijd een symbool van protest. Het is een voorbeeld van universele beeldtaal die door iedereen begrepen wordt. Een simpel beeld, maar juist door deze eenvoud krachtig genoeg om over de hele wereld gevoelens samen te vatten.

Jean Jullien kwam als illustrator direct in actie. Hij maakte een beeld waarin hij zijn gevoel vorm gaf. Opmerkelijk is dat de 12 fotografen van onze club dat niet of nauwelijks deden. Het is geen kritiek, maar blijkbaar hebben we als amateurfotografen minder met het vastleggen van de actualiteit. Het is wat onze voorzitter in de nieuwjaarstoespraak ook naar voren bracht. Van de actuele onderwerpen in de samenleving zien we op de club over het algemeen weinig.

Wat we wel delen met de illustrator zien we terug in deze Korrel. Meerdere fotografen laten zien dat zij met weinig beeldelementen tot krachtige beelden kunnen komen. Als amateurfotografen hebben we gelukkig de vrijheid om te fotograferen wat ons aanspreekt. Actualiteit is gelukkig geen voorwaarde. Maar misschien inspireert het sommigen om hier in de toekomst aandacht aan te geven. ■

Enge bomen

TEKST: HENK RAS

Op de cover van de vorige Grove Korrel staat een foto van Joke van een laantje berkenbomen. Je oog valt het eerst op de vreemde, lichte structuur in het midden van het laantje. De lucht schemert door een vreemd netwerk van lijnen die centraal geplaatst zijn in de foto. De lijnen zijn echter moeilijk te definiëren omdat je ze niet direct herkent als takken. Pas als je de lijnen gaat volgen kom je bij de bomen en realiseer je je pas dat je naar een laantje kijkt. Dit wordt versterkt doordat de onderkanten van de berken ontbreken. Je ziet niet de aarde waarin deze bomen zonder twijfel groeien. Joke heeft met veel geduld en overtuiging de bomen aan weerszijden van het weggetje aan elkaar laten groeien. Het ziet er onnatuurlijk uit, want bomen groeien nu eenmaal niet zo. Dat is wat je verstand je vertelt en dus moet je echt even schakelen om de bomen te herkennen.

Dat alles gebeurt in een paar seconden en bij mij komen dan allerlei beelden voorbij. Mijn eerste gedachte was dat het lijkt op iemand die op zijn kruin is gefotografeerd. Maar dan wel een persoon met dun donker haar, waarmee hij onder de douche staat. Zelfs het schilderij "L'Origine du Monde" flitst in gedachten voorbij, maar dat blijkt bij nader inzien helemaal niet in aanmerking te komen.

De berken lopen, voor zover zichtbaar, als een dichte muur aan beide zijden van het pad door. Op zichzelf zijn dit fraaie coulissen. Ze hebben echter wel een extraatje nodig om een interessante foto op te leveren. De aan elkaar "gegroeide" takken geven het beeld net dat stukje extra, dat maakt dat je er langer naar gaat kijken. Ik neem aan dat Joke dit ook heeft bedacht en daarom een hoofdstuk toevoegde aan haar aangepaste bomen en takken.

De foto doet me ook denken aan onze vakantie in Ierland afgelopen zomer. We bezochten de "Dark Hedges". Hier vormen de bijzondere beukenbomen met grillige vormen een laan die zo weggelopen lijkt uit een fantasiefilm. Dat was ook geconstateerd door de producers van de "Game of Thrones" die deze laan gebruiken in deze serie. Als je die naam googelt, vind je een indrukwekkende serie foto's in allerlei lichtomstandigheden.

Toen wij er waren was het licht niet zo bijzonder, maar er hing toch iets magisch in de lucht en ik heb uiteraard geprobeerd dit vast te leggen.

Ik had hier graag een wat grotere telelens gehad om het geheel wat meer te comprimeren. Het is lastig om de situatie zonder mensen te fotograferen. Dit landweggetje is door de opnamen van de "Game of Thrones" een bedevaartsoord geworden voor de liefhebbers van de serie.

Niets ten nadele van Joke's inspanningen, maar ik neem niet aan dat haar laantje het zal brengen tot een toeristische attractie. Dat is dan jammer voor Joke, maar fijn voor de omwonenden. ■

© MARIJKE BOTTEMA

'Om het zware leven in een kolenmijn te compenseren, is de oplossing: flessen blazen voor de cognac en bordeaux.'

© JURJEN BIESBROEK

Between a rock and a hard place

Karton en plastic waren zijn grootste pantser tegen weer, wetten en medemens.
Moeder was bedroefd over de afslag die hij had gemist, ingehaald door de schaduw op zijn eigen muur.

KOPEN OF NIET KOPEN?

TEKST: COR RITMEESTER

In het analoge tijdperk was het denk ik voor de fotograaf op apparatuur gebied heel overzichtelijk. De ontwikkeling van cameramodellen en objectieven kostte veel tijd en geld; hierdoor kwamen er relatief weinig nieuwe modellen per jaar uit. Meestal ging een modelreeks 5-10 jaar of nog langer mee. Later, vanaf de jaren 80, kwam de techniek in een enorme stroomversnelling. Het bracht ons ingebouwde lichtmeters, automatische belichting, zoomlenzen, autofocus, ingebouwde motordrive, ingebouwde flitsers, in-camera software, ... Dit zorgde voor een snelle opvolging van modellen voorzien van de nieuwste snufjes. In het digitale tijdperk is de vervangingscyclus nog sneller aan het lopen. Het ene model is nog niet uit of het andere trappelt alweer in de schappen om de aandacht, soms nog met de nodige kinderziektes.

Maar ja, moet je aan deze ratrace willen meedoen, je continu laten verleiden?

In Amerika heet het GAS (Gear Acquisition Syndrome), vrij vertaald als AAS (Apparatuur Aanschaf Syndroom). Als je lijdt aan AAS dan heb je het als mens en fotograaf moeilijk.

Die laatste camerabody heeft natuurlijk meer megapixels, heeft extra functies, vraagt ook beter glas,..... En jij wilt natuurlijk technisch niet achter lopen. En dan ga je natuurlijk veel mooiere foto's maken dan je medeclublid met die `oude camera`, die met slechts een 12 megapixel sensor rondloopt. En de talloze handige accessoires, je weet maar nooit wanneer het van pas komt. Toch maar kopen dan?

Camera's zijn nu gelijk aan elektronica en computers, de

industrie dwingt je bijna om te vervangen. Alles wordt immers beter, sneller, scherper, hogere resoluties, andere type camera's, enzovoorts. Vernieuw tegelijk ook je computer, deze is immers veel te traag voor verwerking van die nieuwe grote bestanden. Oh ja, upgrade ook Photoshop nog even en vergeet die ene fantastische plug-in ook niet te kopen. Alles aangedreven door een financieel economisch belang. Een camerawinkel of de fotobladen zijn toch eigenlijk een soort van snoepwinkels, vol verleidingen die je zelfbeheersing behoorlijk kunnen testen. Op onze club wordt nauwelijks over techniek en apparatuur gesproken. Dit heeft het enorme voordeel dat het niet uitmaakt met welke camera/objectief de foto gemaakt is of met welk programma een bewerking is toegepast. Er is geen onderlinge competitie wie de mooiste, nieuwste, ... etc. heeft.

Het (bewerkte) beeld moet het doen, de creativiteit en het "zien" van de fotograaf komt op de eerste plaats. Dit helpt mee, nog even los van je portemonnee, om niet zomaar van alles aan te schaffen. De kunst is om met bestaande middelen, soms minimaal, mooie platen te schieten en te presenteren.

Ik moet toegeven dat ik zelf de verleiding niet altijd heb kunnen weerstaan en ook impulsaankopen heb gedaan. En soms nog steeds verleid wordt, maar het wordt gelukkig minder.

Keep calm and keep it simple. ■

© JAN HUISMAN

© BERT BOUWMEESTER

'Daar sta je dan: bij het glazen trappenhuis van een museum. Ik zie de lijnen en maak een foto. Plotseling komen er twee mensen de trap af. De vrouw loopt naar beneden en blijft wachten op haar man, die nog even naar buiten kijkt. Als hij weer begint te lopen, druk ik af. Als ik later op het computerscherm de foto zie, ben ik blij. Eindelijk weer eens een goede foto gemaakt.'

© THEO DE JONG

Afdelingsmentoraat

TEKST: LIA PERQUIN

25 november is de eerste avond van ons afdelingsmentoraat. Het mentoraat staat in het teken van de documentaire fotografie. Daarom beginnen we de eerste avond met een lezing, waarin verschillende documentaire series voorbijkomen en we gaan kijken naar de manier waarop je zo'n serie aanpakt. Jullie hoeven dus nog geen foto's mee te nemen. Wel heb ik een andere opdracht voor jullie: Beantwoord voor jezelf de volgende vragen:

- Wat wordt mijn onderwerp?
- Wat fascineert mij in dit onderwerp?
- Wat zijn mijn inspiratiebronnen?
- Waar vind ik achtergrondinformatie?
- Kan ik voorbeelden vinden van andere fotografen/kunstenaars/schrijvers?

Met deze e-mail is het startsein gegeven voor het mentoraat, verzorgd door Diana Bokje.

Diana is geen onbekende van Fotoclub Zwijndrecht. Een vrouw waar je naar blijft luisteren, door wordt meegenomen in haar verhaal, en vol enthousiasme beginnen we de avond. De lezing is duidelijk en langzaam komt het binnen dat dit geen gemakkelijke opdracht gaat worden. De groep die deelneemt bij Diana zijn acht fotografen van verschillende fotoclubs. Mensen met een missie: een zo goed mogelijke serie maken.

Het mentoraat gaat niet om "technisch" goede foto's te maken, maar om het verhaal. De al veel besproken rafelrandjes mogen hier gerust aanwezig zijn. Aan het einde van de avond, gaan we dan ook naar huis, met een hoofd dat duizelt van de informatie. En huiswerk ..... veel huiswerk. Gelukkig krijgen we de 80 pagina's tellende lezing opgestuurd en kunnen we thuis alles nog even doornemen.

Inmiddels is de tweede avond geweest en de gekozen onderwerpen zijn pittig. Het vele huiswerk is door iedereen gemaakt. Er volgen discussies over het hoe en waarom en er wordt goed geluisterd naar elkaar. En zo ontstaat al snel een leuke groep, een groep die ook aanvullingen geeft op elkaars onderwerp. Voor de volgende bijeenkomst gaan we onze onderwerpen verder uitdiepen, het moodboard uitbreiden, foto's maken, foto's afdrukken -ook de slechte-, contactsheets maken. Kortom de komende weken zijn we zoet met het maken van ons huiswerk.

Wordt vervolgd.■

© PETER VISSER

'Exit gesprek'

Geen Photographique parIS

TEKST: ARIE FORTUIN

Nee, wat hierboven staat is geen vergissing, maar een woordspeling op een afschuwelijke waarheid voor de Parijzenaren. Ik denk dat enige uitleg hierover wel op zijn plaats is.

De titel van dit verhaal is in goed Nederlands "Geen Photographique door IS".

Het niet doorgaan van Paris Photographique was inderdaad te wijten aan IS waardoor het verhaal over onze excursie anders is dan ik zelf had verwacht.

Het gezelschap van Foto Club Zwijndrecht had er echt zin in toen we op 13 november aankwamen in Parijs voor de eerste grote buitenlandse excursie. De goede sfeer zat er al in toen de 12 leden met de Thalys op weg gingen naar Parijs en de eerste foto's al gemaakt werden -ik denk trouwens niet dat deze de bok halen-. Iedereen was van plan er iets van te maken.

Het bonte gezelschap arriveerde op Gare du Nord en onder leiding van Remco werd de eerste lunch in Parijs weggewerkt. Nadat iedereen de nodige vervoersbewijzen had bemachtigd, gingen we met de metro naar ons hotel in la Défense. We werden inderdaad verwacht en het inchecken verliep redelijk snel, dus we hadden nog tijd om 's middags te gaan fotograferen langs de Seine en bij de Eiffeltoren. Zoals altijd ademde de stad een lekkere sfeer uit en we waren allemaal best tevreden met

de eerste tour door Parijs. Langs de Seine waren al vele foto's te zien in een aantal stands die ons een voorproefje gaven voor de zaterdag op de Photographique.

Voor het diner werd besloten om naar het bekende, meer dan 100 jaar oude, Bouillon Chartier te gaan in Montmartre, waar het eten nog te betalen is en de bediening ons verbaasde met hun kortetermijngeheugen door alle bestellingen zonder opschrijven te onthouden. In Chartier maakten we ook kennis met Matthijs, de zoon van Martin, die ons gedurende het weekend als gids veel goede diensten heeft bewezen.

In het hotel werd nog een afzakkertje genomen en op de televisie werd een voetbalwedstrijd uitgezonden waaraan we weinig aandacht besteedden. De gezelligheid werd ruw onderbroken door verontruste What'sapp berichten van het thuisfront over aanslagen die gaande waren in Parijs. Hierdoor volkomen verast drong heel langzaam de realiteit tot ons door en beseften we dat de mensen in het stadion op de televisie heel angstige momenten doormaakten.

Het weekend Parijs kreeg een andere lading en stond direct in het teken van terreur. Alle openbare gebouwen werden gesloten en er was een andere sfeer in de stad waarop wij niet gerekend hadden. De plannen voor zaterdag moesten worden aangepast, omdat ook Paris Photographique gesloten was. Ons bezoek aan Montmartre en de Sacre Coeur was, ondanks de gebeurtenissen van vrijdag, toch leuk en ontspannen.

Helaas was de begraafplaats van Montmartre gesloten. Matthijs was zo vriendelijk om ons in de namiddag en avond naar een paar leuke locaties te brengen en daardoor was de dag toch wel weer geslaagd.

Zondag was er wel gelegenheid om de Cimetière de Montmartre te bezoeken waar veel Franse beroemdheden begraven liggen, ook hier werd met veel enthousiasme gefotografeerd door iedereen, waarna besloten werd om 's middags in buurt van ons hotel te fotograferen. La Défense bleek een goede plek voor de architectuurfotografen.

De terugreis met de Thalys was ook heel gezellig, ondanks dat de restauratiewagon ver weg was.

Tot nu toe komt het verhaal over als een reisverslag, maar ik denk dat het ook goed is om heel even stil te staan bij de gebeurtenissen in dat weekend. In ons vertrouwde Zwijndrecht lijkt het of dit soort terreur ver weg is, maar we realiseerden ons dat dit gevoel maar betrekkelijk is, want een leuke excursie met een fotoclub kan al snel uitmonden in een gewaagd avontuur. Gelukkig zijn we verschoond gebleven van enig geweld, maar het besef dat slechts op 20 minuten afstand van ons etentje in Chartier een terreurdaad plaatsvond, geeft je toch een onbehaaglijk gevoel. Voor ons was het even schrikken en slikken, maar de slachtoffers en hun naasten zullen nog lang worstelen met de vraag waarom zij door dit brute geweld getroffen werden.

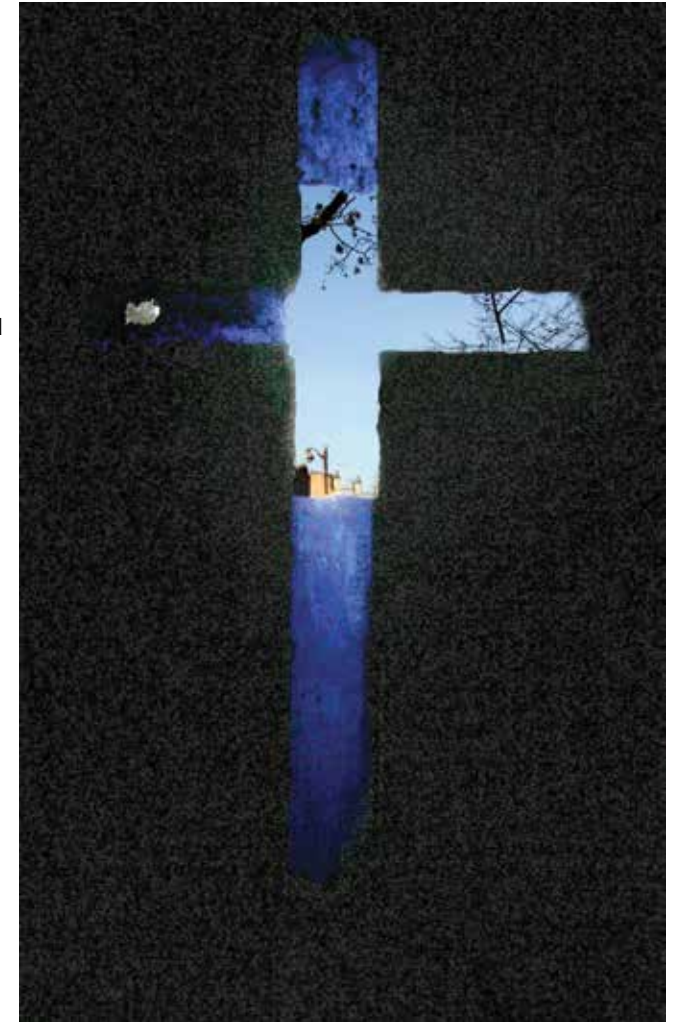
Parijs veranderde in een stad waar politie en militairen het straatbeeld bepaalden, maar waar nog steeds het gewone leven doorging.

Ondanks alle vervelende dingen kan ik toch zeggen dat de reis geslaagd was en zeker voor herhaling vatbaar. De leden die mee zijn gegaan hebben elkaar toch weer beter leren kennen en ik denk dat deze groep direct in is voor een herhaling van zo'n reis. Voor mijzelf geldt dat in ieder geval ook en ik hoop dat meer leden de volgende keer van de partij zullen zijn.

We hebben allemaal volop gefotografeerd en op de speciale avond die is uitgetrokken voor de presentatie zullen veel foto's te zien zijn, misschien zelfs van mij.

Bij het verschijnen van deze Grove Korrel is die avond al voorbij en hebben jullie al kennisgenomen van al het werk op de bok of TV waarbij ik hoop dat het een extra stimulans is om volgende keer mee te gaan.

Tot slot wil ik alle medereizigers bedanken voor het leuke weekend, waarin de humor het toch gewonnen heeft van de sombere gebeurtenissen. ■

© ARIE FORTUIN

© FRANZ HEUSER

Mentoraat Jan Tito

TEKST: KEES VETH

Waarom?

Om “gedwongen” anders te kijken en dus te fotograferen.

Dit aan de hand van je eigen foto's en je op de eerste avond aangegeven streven.

Hierop wordt teruggekomen op de volgende avonden. Daar stelt Jan dan vragen en levert commentaar op de “nieuwe” foto's.

Ter inspiratie zijn er elke avond diverse, op de foto's betrekking hebbende, fotoboeken uit zijn eigen collectie.

De voor iedere avond naar Jan gestuurde foto's geven hem de gelegenheid er al vooraf op te reageren, zodat daarover op de avond zelf in de groep van gedachten gewisseld kan worden. Zijn verslag van de avond helpt je om je het gesprek over het eigen werk te herinneren.

Al met al een kleinschalige manier om je foto's te bespreken, wat mij goed bevalt.

Ook het erop hameren om andermans werk te zien op tentoonstellingen en in boeken spreekt mij natuurlijk erg aan. ■

© MARTIN GEUZE

© AREN VAN DEN DOEL

Verbeeld je maar niks

TEKST: JURJEN BIESBROEK

Als je dan een beetje je draai gevonden hebt in de club en in de fotografie zo na een paar jaar; een tikje trots gaat worden zelfs op wat je al kan (ja, dat heb je ook nodig toch?) ..... dan besef je daar direct nederig bij dat je eigenlijk nog maar weinig vermag.

Want als je wat anders wil, breder kijken, andere onderwerpen of manieren zoeken, dan moet je simpelweg opnieuw starten vanaf het begin. Wederom aanvangen met vallen en opstaan, incasseren, fouten maken, moedeloos worden en heruitvinden. Alsof je het oude ganzenbord speelt en in de put terecht komt. Klinkt nogal demotiverend en ja...dat is het ook. Mooier kan ik het niet maken.

Het enige positieve eraan is dat er altijd een andere speler komt, die jou eruit haalt.

Moet je wel samenspelen natuurlijk, anders werkt het niet. Die zoektocht naar verbreding of verdieping kan dus goed plaatsvinden bij een club. Mooier nog bij een coach of mentor.

Dit seizoen is er een mentoraat gestart waar een aantal leden van onze club aan deelneemt en het lijkt me wel aardig om te vertellen wat ik tot nu toe geleerd heb.

Geen instantkoffie, snelle magnetronmaaltijden of andere kant en klare oplossingen en dat vind ik ook totaal niet betreurenswaardig. Je hoeft het niet eens te proeven tenslotte, om dat te weten.

Het eerste kwartje is: je realiseren dat je niet 100% succesvol op alle gansjes wil komen, zodat je volgens de spelregels een extra beurt krijgt, opnieuw mag gooien en in één ruk op veldje 63 komt waardoor je 'gewonnen' hebt. Als je gewonnen hebt, dan is het spel ten einde en wat dan? Nee, dan maar de zoektocht die het leven is, waardoor je wijzer wordt en leert fotograferen. Die put en ook het doolhof, die horen erbij en maken je een betere fotograaf.

Daarnaast leerde ik wat samen te vatten is in het woordje 'focus'. Op zoek gaan naar wat je nog niet weet, wat nog geen vorm heeft, waar je nog niet bent geweest, dat is haast onbegrensd en daarom niet makkelijk te vinden. Verbreding van je voorstellingsvermogen, verdieping van je fotografie lukt beter als je versmalt. Jezelf een thema of concept opleggen of een strak doel benoemen waar je niet van afwijkt, waar je mee doorgaat totdat het lukt.

Kleine stapjes nemen, dat is al moeilijk genoeg. ■

© MARTIN KLEEFKENS

© MARIJKE BOTTEMA

'Verward in het leven'

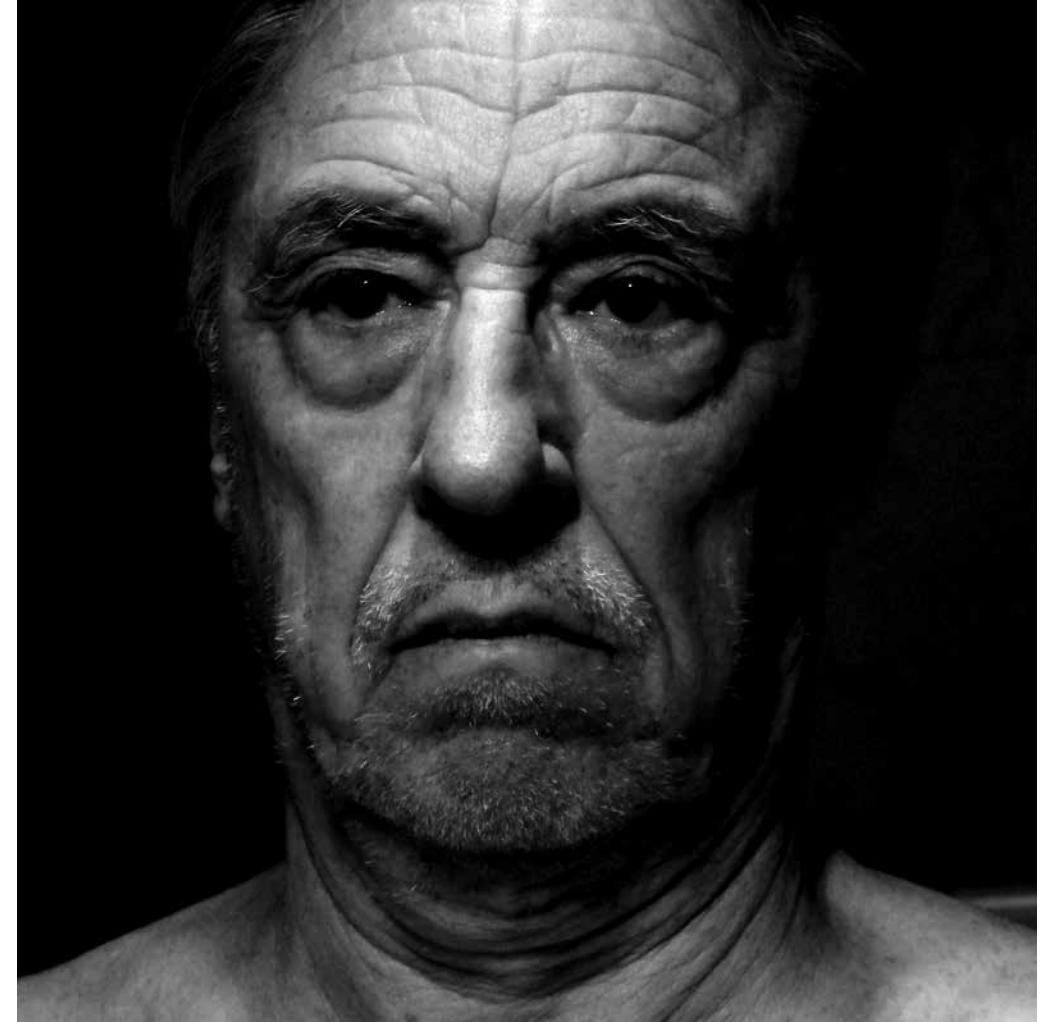

© COR RITMEESTER

'Domus'

© AREN VAN DEN DOEL

© WIM VAN VENROOY

© MAAIKE WESTERBEKE

© PETER VISSER

‘Omarm jezelf’

Gedane zaken....

PARIJS 13, 14 EN 15 NOVEMBER 2015

November: bezoek aan Parijs

November: Beneden bezinnen "Wie ben ik?"

December: BBBB over onze workshops

OKTOBER

- 26 oktober 2015 BBBB avond Visuele geletterdheid verzorgd door Joke Maarleveld

NOVEMBER

- Expositie: "Fotografie en filosofie, een boeiende combinatie" van Barth Bakker
- 09 november bezoek van fotoclub 't Gooi
- 13,14 en 15 november 12 leden van onze club brengen een bezoek aan Parijs
- 14 en 15 november deelname aan de Open Atelierroute
- Theo de Jong exposeert in het kader van de Open Atelierroute in Bergarde Galleries in Heerjansdam
- 23 november BBBB avond:
Beneden: "Wie ben ik?" verzorgd door Rudi Kleingeld
Boven: Techniek 1 door Jan Huisman en Leo van den Hooven
- 30 november lezing van Corinne Noordenbos: Waarom dit onderwerp? Waarom bent U degene die daar het best over vertellen kan? En Waarom is het belangrijk dit NU te vertellen?

DECEMBER

- Expositie PASSE-PARTOUT van Peter van Klinken
- 28 december BBBB avond: over onze workshops door Henk Ras

JANUARI

- Expositie "My decisive moments" van Michel Verhoef (gast exposant)
- 11 januari bezoek van fotoclub Dongen
- 25 januari: BBBB avond
Beneden: Semiotiek verzorgd door Dimitrios Sapanidis
Boven: Techniek 2 door Jan Huisman en Leo van den Hooven

© JAN BOUWMAN

de grove korrel

FOToclubZWIJDRECHT